
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**ΟΜΙΛΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΕΕ & ΕΒΕΑ, κ. Κ. ΜΙΧΑΛΟΥ,
ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ *ECONOMIST*
ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΜΕ ΘΕΜΑ:
“*Cyprus on the mend? An open discussion between Government & Business*”
25.11.2013**

«Πριν από λίγες ημέρες στη Eurogroup στις Βρυξέλλες, η Κύπρος απέσπασε τα εύσημα των εταίρων για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος προσαρμογής. Η Ιρλανδία και η Ισπανία βγαίνουν από τα αντίστοιχα προγράμματα στήριξης στο τέλος του 2013, ενώ σε τροχιά εξόδου μπαίνει σταδιακά και η Πορτογαλία. Η Ελλάδα έχει ακόμη αρκετό δρόμο μπροστά της – κάτι αναμενόμενο με δεδομένο το μέγεθος του δημοσίου χρέους και της προσαρμογής την οποία ανέλαβε να φέρει σε πέρας. Ωστόσο κανείς πλέον δεν αμφισβητεί ότι η χώρα μας έχει κάνει τεράστια βήματα, τόσο σε δημοσιονομικό επίπεδο όσο και στο επίπεδο των μεταρρυθμίσεων. Χάρη στις θυσίες των πολιτών της, η Ελλάδα κατάφερε να εξαλείψει μέσα σε λιγότερα από 4 χρόνια, ένα πρωτογενές έλλειμμα της τάξης των 24 δισ. ευρώ. Η επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος από φέτος σημαίνει ότι το δημόσιο χρέος για πρώτη φορά μετά από μια δεκαετία και πλέον, μπορεί να αρχίσει να μειώνεται. Κυρίως, ότι η Ελλάδα αποκτά ξανά τις προϋποθέσεις για να επιστρέψει στις αγορές.

Όλα αυτά συντείνουν σε ένα συμπέρασμα: ότι η κρίση χρέους, έστω και σταδιακά, αποκλιμακώνεται. Και τόσο η Ελλάδα όσο και η Κύπρος και οι άλλες οικονομίες της Περιφέρειας, αργά ή γρήγορα θα χρειαστεί και πάλι να στηριχθούν στις δικές τους δυνάμεις για να αναπτυχθούν και να αποκαταστήσουν το βιοτικό επίπεδο των πολιτών τους.

Η προσπάθεια αυτή συνοδεύεται βεβαίως από διαφορετικές προκλήσεις για κάθε μια από τις δύο χώρες. Η κρίση στην Ελλάδα οφείλεται κατά βάση σε ένα στρεβλό μοντέλο ανάπτυξης, που στηρίχθηκε υπερβολικά στην κατανάλωση με ταυτόχρονη αποδυνάμωση της εγχώριας παραγωγής. Οφείλεται επίσης στην ύπαρξη ενός υπερτροφικού και αναποτελεσματικού δημόσιου τομέα, ο οποίος λειτουργούσε για δεκαετίες ως τροχοπέδη στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Κι αυτές είναι οι μεγάλες αδυναμίες που η χώρα μας καλείται τώρα να αφήσει πίσω της, αν θέλει να ανακάμψει. Πρόκειται για ένα εθνικό ζητούμενο, που ξεπερνά μνημονιακές υποχρεώσεις και συμφωνίες με τους εταίρους.

Δ/ση: Ακαδημίας 6, 10671 Αθήνα, Τηλ: (210) 3387105 (-06), Fax: 36.22.320,

e-mail: keeuhci@uhc.gr, <http://www.uhc.gr>

Η περίπτωση της Κύπρου είναι τελείως διαφορετική. Η κρίση – παρά το ότι είχε και δημοσιονομική διάσταση – επικεντρώθηκε κυρίως στον τραπεζικό τομέα, λόγω και της υπερέκθεσής του στα ελληνικά ομόλογα. Η κυπριακή οικονομία είχε και έχει ισχυρά αναχώματα, που της επιτρέπουν να προχωρήσει ταχύτερα προς την ανάκαμψη. Διαθέτει ένα συγκριτικά μικρότερο και αποτελεσματικότερο δημόσιο τομέα. Διαθέτει ένα σταθερό και ανταγωνιστικό φορολογικό σύστημα, το οποίο επιτρέπει την προσέλκυση επενδύσεων. Διαθέτει έναν ισχυρό ιδιωτικό τομέα και κυρίως μια κουλτούρα επιχειρηματικότητας και εξωστρέφειας, η οποία κατευθύνει σε μεγάλο βαθμό τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής.

Και στις δύο χώρες είναι προφανές ότι η ανάπτυξη θα προέλθει πλέον με κινητήριο δύναμη την ιδιωτική πρωτοβουλία. Ωστόσο, η Ελλάδα χρειάστηκε – και χρειάζεται ακόμα – να δουλέψει πολύ περισσότερο, για να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις. Η Ελλάδα και οι ελληνικές επιχειρήσεις βρέθηκαν αντιμέτωπες με πολύ βαθύτερες αδυναμίες και στρεβλώσεις. Και παρά τις δυσκολίες, φαίνονται να κερδίζουν τη μάχη. Σύμφωνα με στοιχεία του Πανελλήνιου Συνδέσμου Εξαγωγέων, την τελευταία διετία περισσότερες από 2.000 επιχειρήσεις σε όλη τη χώρα επέλεξαν να επεκταθούν σε ξένες αγορές. Οι επιχειρήσεις αυτές είτε ιδρύθηκαν με σκοπό την άσκηση εξαγωγικής δραστηριότητας, είτε απέκτησαν για πρώτη φορά εξωστρεφή προσανατολισμό, σε μια προσπάθεια να επιβιώσουν και να αναπτυχθούν απέναντι στην κρίση.

Η δυναμική υπάρχει και ενισχύεται διαρκώς. Ωστόσο, εδώ εντοπίζεται ένα μεγάλο εμπόδιο, το οποίο είναι κοινό και για την Ελλάδα και για την Κύπρο και για όλες τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Είναι το πρόβλημα της ρευστότητας και της πρόσβασης στη χρηματοδότηση, που απειλεί κυρίως τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις.

Όπως φαίνεται τα στοιχεία που δημοσιοποίησαν την περασμένη εβδομάδα η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι ελληνικές και οι κυπριακές επιχειρήσεις μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι αυτές που αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη δυσκολία δανεισμού.

Το 40% των κυπριακών και το 32% των ελληνικών επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα χαρακτήρισαν ως σημαντικότερο πρόβλημα την πρόσβαση σε δανεισμό. Πρόκειται για τα δύο μεγαλύτερα ποσοστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ ακολουθούν οι ισπανικές ΜμΕ με 23% και οι ιταλικές με 20%.

Ωστόσο, ακόμη κι αν καταφέρουν να λάβουν δάνειο, μόνο το 41% των κυπριακών μικρομεσαίων επιχειρήσεων και το 33% των ελληνικών καταφέρνουν να εξασφαλίσουν το ποσό που ζήτησαν. Επίσης, είναι οι μόνες στην Ευρώπη με τις λιγότερες δυνατότητες χρηματοδότησης εκτός τραπεζικού συστήματος. Μόνο το 1% των κυπριακών και το 5% των ελληνικών επιχειρήσεων υποστήριξαν ότι έχουν αυτή την επιλογή.

Ο δυσεύρετος και ακριβός δανεισμός είναι ένα πρόβλημα που δημιουργεί ανυπέρβλητα εμπόδια στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην εξωστρέφεια και στην πορεία ανάκαμψης των οικονομιών του Νότου. Ένα πρόβλημα που κατά ένα μεγάλο μέρος του είναι αποτέλεσμα κοντόφθαλμης και αναποτελεσματικής πολιτικής διαχείρισης, σε επίπεδο ηγεσίας της Ευρωζώνης.

Η κρίση χρέους μπορεί να πυροδοτήθηκε από τη διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, η οποία αποκάλυψε εγγενείς δομικές αδυναμίες της ευρωζώνης. Επιδεινώθηκε όμως σε μεγάλο βαθμό από την έλλειψη κοινής πολιτικής βούλησης και την επικράτηση επιμέρους πολιτικών σκοπιμοτήτων.

Τα τελευταία χρόνια, είδαμε και την Ελλάδα και την Κύπρο να στοχοποιούνται από Ευρωπαίους αξιωματούχους, στο πλαίσιο μιας λαϊκίστικης ρητορείας για εσωτερική κατανάλωση. Είδαμε να λαμβάνονται ή να αναβάλλονται κρίσιμες αποφάσεις για την ευρωζώνη, με ορίζοντα την επόμενη εκλογική αναμέτρηση. Ειδικά στην περίπτωση της Κύπρου, είδαμε επικίνδυνους πειραματισμούς, οι οποίοι δεν υπονομεύουν μόνο την ιδέα μιας αλληλέγγυας και συνεκτικής ευρωζώνης, αλλά και βασικούς πυλώνες της ελεύθερης αγοράς, όπως είναι η έννοια της τραπεζικής πίστης.

Οι αποφάσεις και οι δηλώσεις των αξιωματούχων της Ε.Ε. κατά τη διαχείριση της κρίσης στην Κύπρο, είχαν αντίκτυπο το σύνολο των χωρών της Περιφέρειας, με δεδομένο ότι η επιβίωση και η επανεκκίνηση αυτών των οικονομιών προϋποθέτει αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο τραπεζικό σύστημα. Προϋποθέτει την ύπαρξη κεφαλαίων για τη χρηματοδότηση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων. Και είναι γεγονός ότι όσο κάποιος συντηρούν την αβεβαιότητα και αναβάλλουν τις αναγκαίες αποφάσεις, η πορεία ανάκαμψης θα καθυστερεί.

Σήμερα είναι ζήτημα ζωτικής σημασίας να αποκατασταθεί ροή κεφαλαίων προς τις επιχειρήσεις του ευρωπαϊκού Νότου. Δεν μπορούμε να μιλάμε για Ευρώπη 2020 και να θέτουμε φιλόδοξους αναπτυξιακούς στόχους, όσο εξακολουθούν να επικρατούν συνθήκες ασφυξίας στην Περιφέρεια.

Είναι άμεση ανάγκη να εξυγιανθεί και να ισχυροποιηθεί το τραπεζικό σύστημα, ώστε να επιστρέψει η εμπιστοσύνη και η ρευστότητα στις αγορές. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο με κινήσεις όπως:

- Η ολοκλήρωση της τραπεζικής ενοποίησης στην Ευρωζώνη
- Η δημιουργία συστήματος κοινής εποπτείας
- Η δημιουργία κοινού Ταμείου Εκκαθάρισης Αφερέγγυων Τραπεζών
- Η δημιουργία Πανευρωπαϊκού Συστήματος Εγγύησης Καταθέσεων.

Πιστεύουμε και ελπίζουμε ότι στη διάρκεια της ελληνικής προεδρίας, που ξεκινά από τον Ιανουάριο, τα θέματα αυτά θα τεθούν σε πρώτη προτεραιότητα και θα προχωρήσουν ταχύτερα.

Οι πολίτες τόσο της Ελλάδας, όσο και της Κύπρου, έχουν δείξει τεράστια ωριμότητα στη διάρκεια της κρίσης. Οι επιχειρήσεις και στις δύο χώρες, αποδεικνύουν καθημερινά ότι έχουν την ικανότητα και τη θέληση να ηγηθούν της προσπάθειας για ανάκαμψη. Αυτό που ζητούν – αυτό που διεκδικούμε εμείς για λογαριασμό τους, στο πλαίσιο του Επιμελητηριακού θεσμού σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο – είναι ένα βιώσιμο τουλάχιστον περιβάλλον. Αυτό που ζητούμε είναι να σταματήσει η διαίρεση της ευρωζώνης, να σταματήσει η απαξίωση του ευρωπαϊκού Νότου και η υπονόμευση της εμπιστοσύνης στις οικονομίες του.

Αν θέλουμε η ευρωζώνη να αφήσει πίσω της την κρίση, αλλά και την απειλή της οικονομικής στασιμότητας, θα πρέπει οι ηγέτες της να κάνουν ένα βήμα μπροστά προς την κατεύθυνση της συνοχής».

Δ/ση: Ακαδημίας 6, 10671 Αθήνα, Τηλ: (210) 3387105 (-06), Fax: 36.22.320,

e-mail: keeuhci@uhc.gr, <http://www.uhc.gr>
